

การสร้างสรรคของชาลี ปาร์คเกอร์: กรณีศึกษาบทเพลง Red Cross และบทเพลง Moose the Mooche Charile Parker's Creation: The Case of Red Cross and Moose the Mooche

เจตนิพิฐ สังข์วิจิตร¹ | Jetnipith Sungwijit

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทเพลง Red Cross และบทเพลง Moose the Mooche ประพันธ์โดย ชาลี ปาร์คเกอร์ นักดนตรีคนสำคัญของดนตรีบีบ็อพ การสร้างสรรค์แนวทำนองและการดำเนินคอร์ด ทั้งสองบทเพลงอยู่ในบริบทดนตรีบีบ็อพ อีกทั้งมีการคอนทราแพคท์ มาจากบทเพลง I've Got Rhythm ประพันธ์โดย จอร์จ เกิร์ชวิน ซึ่งมีการดำเนินคอร์ดประเภทริทึมเซนจ์

ผลจากการศึกษาพบว่า การสร้างสรรค์ด้านแนวทำนองบทเพลง Red Cross มีการใช้แนวคิดการข้ามมิติที่ ข้ามลักษณะจังหวะ และแนวทำนองมีการเคลื่อนที่แบบ สมมาตร ส่วนบทเพลง Moose the Mooche มีการใช้โน้ตครึ่งเสียง ผ่านไปยังโน้ต เป้าหมาย และล้อมรอบโน้ตเป้าหมาย ผสมผสานด้วยลักษณะจังหวะขัด ด้านการดำเนิน คอร์ด ท่อน A บทเพลง Red Cross มีการเคลื่อนที่เพียงเล็กน้อย และการดำเนินคอร์ด ท่อน B บทเพลง Moose the Mooche ได้แทรกมิติการดำเนินคอร์ด ii-V เข้าไปผสมผสานกับการเคลื่อนที่วงจรคู่ห้า

การสร้างสรรคของ ชาลี ปาร์คเกอร์ ในบทเพลง Red Cross และบทเพลง Moose the Mooche แสดงให้เห็นถึงประเด็นสำคัญ 3 ประการ คือ ประเด็นด้าน คอนทราแพคท์ ประเด็นด้านแนวทำนอง และประเด็นด้านการดำเนินคอร์ด ประเด็น การสร้างสรรค์เหล่านี้มีบทบาทสำคัญต่อ ชาลี ปาร์คเกอร์ และส่งอิทธิพลถึงดนตรีบีบ็อพ ด้วยเช่นกัน

คำสำคัญ: ดนตรีบีบ็อพ ชาลี ปาร์คเกอร์ ริทึมเซนจ์

¹อาจารย์ประจำ คณะวิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต, e-mail: jetnipith.s@rsu.ac.th

¹Lecturer, Conservatory of Music, Rangsit University, e-mail: jetnipith.s@rsu.ac.th

Abstract

This article intends to study Melodic Line and Chord Progression present in Red Cross and Moose the Mooche, both of which are composed by one of the most prominent Bebop musicians, Charlie Parker. Their contexts are Bebop. Similarly, both have been employed a Contrafact used in George Gershwin's I've Got Rhythm, of which Chord Progression is Rhythm Changes.

It has been found the Red Cross's Melodic Line has employed the concepts of Motif Repetition, Rhythmic Repetition and Symmetrical, while Moose the Mooche Chromatic, Target Notes, Enclosure and Syncopation. In terms of Chord Progression, there are a few of movements in Red Cross's measure A, while there is a vivid interplay between the ii-V Chord Progression and the Circle of Fifths in Moose the Mooche's B measure.

Contrafact, Melodic Line and Chord Progression are the important concepts found in Parker's pieces, which are Red Cross and Moose the Mooche in this case. Those concepts hugely influenced Parker and his role in Bebop musical scene.

Keywords: Bebop, Charlie Parker Rhythm, Changes

บทนำ

บทความนี้ผู้เขียนนำการสร้างสรรค์ของ ชาร์ลี พาร์คเกอร์ นักเล่นแซกโซโฟน นักแต่งเพลง นักดนตรีคนสำคัญของดนตรีบีบ๊อป² มากล่าวถึงสาระด้านการสร้างสรรค์ แนวทำนองและการดำเนินคอร์ด ซึ่งมีแนวคิดน่าสนใจในบริบทดนตรีบีบ๊อป โดยบาง

²ดนตรีบีบ๊อป ลีลาหนึ่งที่สำคัญในดนตรีแจ๊ส มีการแสดงด้วยรูปแบบวงขนาดเล็ก พัฒนาและก่อกำเนิดช่วงทศวรรษ 1940

การสร้างสรรค์ของชาลี บาร์คเกอร์: กรณีศึกษาบทเพลง Red Cross และบทเพลง Moose the Mooche

ประเด็นอาจแสดงรายละเอียดที่เชื่อมโยงกับสาระ และไม่ได้วิเคราะห์เจาะจงรายละเอียดทุกห้องในบทเพลง หยิบยกเฉพาะประเด็นสำคัญมากกล่าวถึงเท่านั้น อนึ่ง บทความนี้จะกล่าวถึงเฉพาะแนวทำนองหลักและการดำเนินคอร์ตช่วงแนวทำนองหลักเท่านั้น

ช่วงทศวรรษที่ 1940 เป็นพัฒนาการสำคัญของคนตรีบีบ้อพ พบได้บ่อยครั้งมักนิยมนำเอาพื้นฐานการดำเนินคอร์ตจากบทเพลงอื่นนำมาประพันธ์แนวทำนองเข้าไปใหม่ บทเพลงที่นำมาคัดการดำเนินคอร์ตมีหลากหลาย เช่น การดำเนินคอร์ตประเภทบลูส์ และประเภทริทึมเชนจ์ (Rhythm Changes) เป็นต้น ซึ่งอาจสันนิษฐานได้จากสาเหตุ นักดนตรีแจ๊สมักคุ้นเคยกับการดำเนินคอร์ตบทเพลงต่าง ๆ ที่ตนได้นำมาบรรเลง หรือเป็นบทเพลงสำคัญในการนำมาศึกษา จึงมีส่วนทำให้มีการหยิบยกเอาการดำเนินคอร์ตของบทเพลงอื่น ๆ มาดัดแปลงแก้ไขหรือปรับแต่งและประพันธ์แนวทำนองเข้าไปใหม่ โดยอาศัยโครงสร้างการดำเนินคอร์ตเดิมจากบทเพลงที่มีอยู่แล้ว ความนิยมคัดการดำเนินคอร์ตมักพบได้ในบทเพลงแจ๊สมาตรฐาน (Jazz Standard Tune) หลากหลายบทเพลงในภาพรวมแนวคิดนำพื้นฐานการดำเนินคอร์ตจากบทเพลงอื่นมาดัดแปลงแก้ไขและประพันธ์แนวทำนองเข้าไปใหม่เช่นนี้เรียกว่า “คอนทราแฟคท์ (Contrafact)”

ชาลี บาร์คเกอร์ ช่วง ค.ศ. 1920-1955 ก็ได้นำแนวคิดคอนทราแฟคท์มาใช้ในบทเพลง Red Cross และ Moose the Mooche ที่เขาประพันธ์แนวทำนองเข้าไปใหม่ ทั้งสองบทเพลงมีพื้นฐานการดำเนินคอร์ตประเภทริทึมเชนจ์จากบทเพลง I've Got Rhythm ประพันธ์โดย จอร์จ เกร์ชวิน ช่วง ค.ศ. 1898-1937 การดำเนินคอร์ตบทเพลงนี้นิยมนำมาคัดการดำเนินคอร์ตอย่างแพร่หลาย

บทเพลง I've Got Rhythm เป็นบทเพลงสังคีตลักษณ์ AABA ประเภทริทึมเชนจ์แนวทำนองหลักมีความยาวจำนวน 32 ห้อง ท่อน A ของบทเพลงมีการดำเนินคอร์ตพื้นฐานหลักเป็น I-vi-ii-V โดยลักษณะพิเศษเด่นชัดของบทเพลงประเภทริทึมเชนจ์อยู่ตรงคอร์ตโดมินันท์ ท่อน B ห้องที่ 17-24 จะใช้การดำเนินคอร์ต D7-G7-C7-F7 ซึ่งมีการเคลื่อนที่ลักษณะวงจรคู่ห้า (Circle of Fifths) สังเกตจากกรอบสี่เหลี่ยมภาพที่ 1

A B \flat Gm 7 Cm 7 F 7 B \flat Gm 7 Cm 7 F 7 B \flat B \flat 7 E \flat E \flat m
 7 1. B \flat Gm 7 Cm 7 F 7 2. B \flat F 7 B \flat **B** D 7
 19 **A** G 7 C 7 F 7 B \flat Gm 7 Cm 7 F 7
 27 B \flat Gm 7 Cm 7 F 7 B \flat B \flat 7 E \flat E \flat m B \flat F 7 B \flat

ภาพที่ 1 : การดำเนินคอร์ดบทเพลง I've Got Rhythm แบบต้นฉบับประพันธ์โดยจอร์จ เกิร์ชวิน
ที่มา : Levine (1995)

การสร้างสรรค์ของชาลี บาร์คเกอร์: กรณีศึกษาบทเพลง Red Cross
และบทเพลง Moose the Mooche

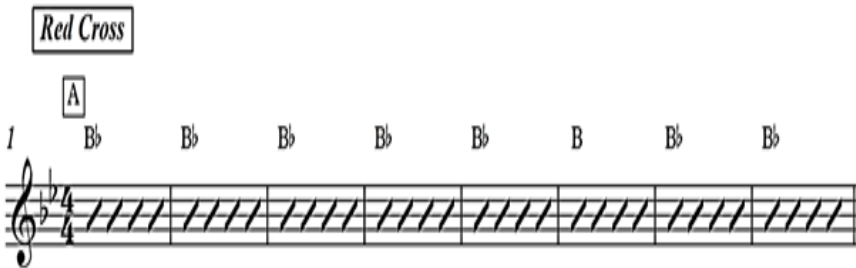
บทเพลง Red Cross บันทึกเสียงปี ค.ศ. 1944 สังกัดค่าย Savoy Records และบทเพลง Moose the Mooche บันทึกเสียงปี ค.ศ. 1946 สังกัดค่าย Dial Records ทั้งสองบทเพลงมีพื้นฐานการดำเนินคอร์ค์จากบทเพลง I've Got Rhythm ดังที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น บาร์คเกอร์ได้นำการดำเนินคอร์ค์มาดัดแปลงแก้ไขและประพันธ์แนวทำนองหลักเข้าไปใหม่ (การดำเนินคอร์ค์และแนวทำนองหลักบทเพลงทั้งสอง ผู้เขียนจะแสดงในช่วงท้ายบทความ) ส่งผลให้การดำเนินคอร์ค์และแนวทำนองหลักมีเอกลักษณ์ต่างออกไป

บทเพลง Red Cross เป็นหนึ่งในบทเพลงที่โดดเด่นของบาร์คเกอร์ สำหรับการบันทึกเสียงผลงานตนเองครั้งแรก (Martin, 2001) แนวทำนองหลักท่อน A มีพื้นฐานการสร้างสรรค์จากการซ้ำโมทีฟหลักช่วงต้นห้องที่ 1 ถึงกลางห้องที่ 2 (จุดสังเกต 1 ภาพที่ 2) และถูกบรรเลงซ้ำอีกครั้งช่วงท้ายห้องที่ 2 ถึงกลางห้องที่ 4 (จุดสังเกต 2 ตัวอย่างที่ 2) สังเกตได้ว่าท้ายห้องที่ 6 ถึงห้องที่ 7 แนวความคิดโมทีฟหลักถูกนำมาใช้อีกครั้งหนึ่งช่วงท้าย (จุดสังเกต 3 ภาพที่ 2) โดยแนวทำนองโมทีฟหลักสร้างจากบันไดเสียง Bb เมเจอร์ ตั้งแต่ห้องที่ 1-5 ศูนย์กลางเสียงอยู่ในบันไดเสียง Bb เมเจอร์ จากนั้นห้องที่ 6 ย้ายศูนย์กลางเสียงไปยังบันไดเสียง B เมเจอร์และกลับมายังบันไดเสียง Bb เมเจอร์ในช่วง 2 ห้องสุดท้ายของท่อน A ด้านการดำเนินคอร์ค์ท่อน A สังเกตได้ว่ามีเพียง 2 คอร์ค์เท่านั้น คือ คอร์ค์ Bb และ B มีการเคลื่อนที่สนับสนุนแนวทำนองและแสดงนัยศูนย์กลางเสียงของบันไดเสียง Bb และ B เมเจอร์ (ภาพที่ 2) การดำเนินคอร์ค์ท่อน A บทเพลง Red Cross จะมีความแตกต่างจากการดำเนินคอร์ค์ท่อน A ของบทเพลง I've Got Rhythm ที่มีพื้นฐานดำเนินคอร์ค์พื้นฐานเป็น I-vi-ii-V

ภาพที่ 2 : แนวทำนองหลักและการดำเนินคอร์ดท่อน A ห้องที่ 1-16 บทเพลง Red Cross
ที่มา : เจตนิพิฐ์ สังข์วีจิตร

ภาพที่ 3 แสดงการดำเนินคอร์ดท่อน A บรรทัดบนเป็นการดำเนินคอร์ดบทเพลง Red Cross บรรทัดล่างเป็นการดำเนินคอร์ดบทเพลง I've Got Rhythm สังเกตได้ว่าการดำเนินคอร์ดบทเพลง Red Cross มีความแตกต่างอย่างเห็นได้ชัด คือ มีการเคลื่อนที่ช้ากว่าและมีเพียง 2 คอร์ด ได้แก่ Bb และ B เท่านั้น ขณะที่การดำเนินคอร์ดบทเพลง I've Got Rhythm ประกอบด้วยห้องละ 2 คอร์ด และมีการเคลื่อนที่อย่างสม่ำเสมอ

ภาพที่ 3 : การดำเนินคอร์ดท่อน A บทเพลง Red Cross และบทเพลง I've Got Rhythm
ที่มา : เจตนิพิฐ์ สังข์วีจิตร

การสร้างสรรค้ของชาลี บาร์คเกอร์: กรณีสึกษาบทเพลง Red Cross
และบทเพลง Moose the Mooche

I've Got Rhythm

A

1 B \flat Gm 7 Cm 7 F 7 B \flat Gm 7 Cm 7 F 7 B \flat B 7 E \flat E \flat m B \flat Gm 7 Cm 7 F 7

ภาพที่ 3 : การดำเนินคอร์ดท่อน A บทเพลง Red Cross และบทเพลง I've Got Rhythm (ต่อ)

ที่มา : เจตนิพัทธ์ สังข์วีจิตร

แนวทำนองหลักท่อน B บทเพลง Red Cross มีการซ้ำลักษณะจังหวะโดยช่วงครึ่งแรกมีลักษณะประโยคเพลงความยาว 4 ห้อง และแนวทำนองหลักช่วงครึ่งหลังมีการเคลื่อนที่แบบสมมาตรกับแนวทำนองหลักช่วงครึ่งแรก คือ แนวทำนองเคลื่อนที่ลง 1 เสียงเต็ม (สังเกตจากกรอบสี่เหลี่ยมภาพที่ 4) ยกเว้นโน้ตตัวสุดท้ายของแนวทำนองหลักห้องที่ 24 จังหวะที่ 2 (โน้ต C) ด้านการดำเนินคอร์ดท่อน B มีลักษณะเหมือนดังเช่นการดำเนินคอร์ดท่อน B ของบทเพลง I've Got Rhythm เริ่มจากคอร์ด D7-G7-C7 และจบลงที่คอร์ด F7 เพื่อส่งกลับเข้าสู่ท่อน A สุดท้ายของบทเพลงซึ่งมีศูนย์กลางเสียงอยู่ในบันไดเสียง B \flat เมเจอร์ (ภาพที่ 4)

ภาพที่ 4 : แนวทำนองหลักและการดำเนินคอร์ดท่อน B ห้องที่ 17-24 บทเพลง Red Cross

ที่มา : เจตนิพัทธ์ สังข์วีจิตร

บทเพลง Moose the Mooche ด้านแนวทำนองมีลักษณะของแนวทำนองบีบ๊อป กล่าวคือการนำเสนอแนวทำนองด้วยแนวคิดการใช้โน้ตครึ่งเสียง ซึ่งเป็นโน้ตที่ไม่ได้อยู่ใน กุญแจเสียงหลัก (ฉนิษฐา พันธุ์เจริญ, 2552) เป็นโน้ตผ่านไปยังโน้ตเป้าหมาย (Target Notes) เช่น การใช้โน้ต C# เคลื่อนที่เข้าหาโน้ต D ปรากฏขึ้นในแนวทำนองห้องที่ 6 ซึ่งโน้ต D เป็น โน้ตลำดับที่ 7 ในคอร์ด Ebmaj7 (จุดสังเกต 1 ภาพที่ 5) นอกจากนี้ยังปรากฏแนวคิดการใช้โน้ตครึ่งเสียงอีก เช่น ห้องที่ 5 ตรงคอร์ด Bb7 แนวทำนองเริ่มเคลื่อนที่ลงครึ่งเสียงจาก โน้ต Ab มายังโน้ต F โดยเริ่มจากโน้ต Ab เคลื่อนที่ลงมายังโน้ต G-Gb เคลื่อนที่ลงมายัง โน้ต F ตามลำดับ สังเกตว่าโน้ตตัวขึ้นต้น-จบ ของการเคลื่อนที่ลงครึ่งเสียงจะเป็นโน้ตใน คอร์ด Bb7 ทั้งสิ้นซึ่งโน้ต Ab เป็นโน้ตลำดับที่ 7 และโน้ต F เป็นโน้ตตัวที่ 5 (จุดสังเกต 2 ภาพที่ 5)

ภาพที่ 5 : แนวทำนองบทเพลง Moose the Mooche ห้องที่ 5-8

ที่มา : เจตนิพัทธ์ สังขวิจิตร

ยังพบแนวคิดการใช้โน้ตครึ่งเสียงที่สำคัญอีกประการ ปรากฏขึ้นในแนวทำนอง ลักษณะล้อมรอบโน้ตเป้าหมาย (Enclosures) เป็นการล้อมรอบโน้ตเป้าหมายด้วยโน้ต ระดับเสียงสูงกว่าและต่ำกว่าโน้ตเป้าหมายครึ่งเสียง (Coker, 1991) เช่น ห้องที่ 18 ตรง คอร์ด D7 โดยโน้ตเป้าหมายคือโน้ต D แนวทำนองเริ่มจากโน้ตสูงกว่าโน้ตเป้าหมาย 1 เสียง เต็ม (โน้ต E) จากนั้นเคลื่อนที่ต่ำลง 1 เสียงเต็มจากโน้ตเป้าหมาย (โน้ต C) และเคลื่อนที่สูง ขึ้นที่ละครึ่งเสียงจากโน้ต C-C# ไปยังโน้ตเป้าหมายโน้ต D นอกจากนี้การดำเนินคอร์ด ท่อน B บาร์คเกอร์ได้นำคอร์ด ii มาแทรกเข้าไปก่อนจะเคลื่อนที่เข้าหาคอร์ดโดมิแนนท์ที่มี การเคลื่อนที่วงจรคู่ห้าเพื่อทำให้ได้มิติของการดำเนินคอร์ด ii-V ทำให้กลายเป็น Am7-D7- Dm7-G7-Gm7-C7-Cm7-F7 ตามลำดับ (ภาพที่ 6)

การสร้างสรรค์ของชาลี บาร์คเกอร์: กรณีศึกษาบทเพลง Red Cross
และบทเพลง Moose the Mooche

The image shows a musical score for the song 'Moose the Mooche'. It consists of two staves of music in a 3/4 time signature with a key signature of two flats (B-flat and E-flat).
 The first staff covers measures 17 to 20. Measure 17 is marked with a 'B' in a box and the chord Am7. Measures 18-20 show a progression of chords: D7, Dm7, and G7. A box highlights the melodic line in measure 18, with an arrow pointing to the note G4. Below the staff, Roman numerals are provided: [ii] for measure 17, V7/vi for measure 18, [ii] for measure 19, and V7/ii for measure 20.
 The second staff covers measures 21 to 24. Measure 21 is marked with the chord Gm7. Measures 22-24 show a progression of chords: C7, Cm7, and F7. The Thai text 'โน้ตเป้าหมาบ' (Note Pea Ma Ba) is written above the C7 chord. Below the staff, Roman numerals are provided: [ii] for measure 21, V7/V for measure 22, ii for measure 23, and V7 for measure 24.

ภาพที่ 6 : แนวทำนองท่อน B บทเพลง Moose the Mooche ห้องที่ 17-20
ที่มา : เจตนิพิฐ สังขวิจิตร

ภาพที่ 7 แสดงการดำเนินคอร์ดท่อน B บทเพลง Moose the Mooche และบทเพลง I've Got Rhythm บรรทัดบนแสดงการดำเนินคอร์ดบทเพลง Moose the Mooche สังเกตได้ว่าปาร์คเกอร์ได้เพิ่มคอร์ด ii เข้าไปแทรกก่อนจะเคลื่อนที่เข้าหาคอร์ดโดมินันท์ ทำให้การดำเนินคอร์ดมีการเคลื่อนที่เร็วขึ้น มากกว่าการดำเนินคอร์ดบทเพลง I've Got Rhythm

Moose the Mooche

17 B
 Am⁷ D⁷ Dm⁷ G⁷ Gm⁷ C⁷ Cm⁷ F⁷

I've Got Rhythm

17 B
 D⁷ G⁷ C⁷ F⁷

ภาพที่ 7 : การดำเนินคอร์ดท่อน B บทเพลง Moose the Mooche และบทเพลง I've Got Rhythm

ที่มา : เจตนิพิฐุ สังข์วิจิตร

การสร้างสรรค์แนวทำนองของปาร์คเกอร์ ยังพบว่ามีการใช้ลักษณะจังหวะขัด เช่น แนวทำนองหลักท่อน A จะพบว่าการขึ้นต้นประโยคเพลงด้วยจังหวะยกผสมผสานกับ ลักษณะจังหวะขัด เข้าไปในแนวทำนองหลักด้วย สังเกตจากกรอบสี่เหลี่ยมภาพที่ 8 จังหวะขัดเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งสามารถพบได้บ่อยครั้งในดนตรีแจ๊ส

การสร้างสรรค์ของชาลี บาร์คเกอร์: กรณีศึกษาบทเพลง Red Cross
และบทเพลง Moose the Mooche

ภาพที่ 8 : แนวทำนองหลักท่อน A บทเพลง Moose the Mooche ห้องที่ 1-8

ที่มา : เจตนิพิฐ สังขวิจิตร

จากแนวคิดการสร้างสรรค์ของปาร์คเกอร์ในบทเพลง Red Cross และบทเพลง Moose the Mooche ข้างต้นทั้งด้านแนวทำนองและด้านการดำเนินคอร์ด ทำให้สามารถพิจารณาได้ดังนี้

- 1) ทั้งสองบทเพลงมีพื้นฐานการดำเนินคอร์ดจากบทเพลง บทเพลง I've Got Rhythm ประพันธ์โดย จอร์จ เกิร์ชวิน หรืออาจสามารถกล่าวอีกนัย คือ เป็นการคอนทราแพคท์จากบทเพลง I've Got Rhythm ซึ่งบทเพลงมีการดำเนินคอร์ดประเภททิมเซนจ์
- 2) แนวทำนองหลักบทเพลง Red Cross ท่อน A มีการแนวคิดหลักจากการซ้ำโมทีฟ แนวทำนองท่อน B มีการซ้ำลักษณะจังหวะ และแนวทำนองมีการเคลื่อนที่แบบสมมาตร
- 3) แนวทำนองหลักบทเพลง Moose the Mooche มีแนวคิดของแนวทำนองบีบ็อพ ด้วยแนวคิดการใช้โน้ตครึ่งเสียงเป็นโน้ตผ่านไปยังโน้ตเป้าหมาย และแนวทำนองล้อมรอบโน้ตเป้าหมาย ผสมผสานด้วยลักษณะจังหวะชัด

4) การดำเนินคอร์สบทเพลง Red Cross ท่อน A ประกอบด้วยคอร์ต 2 คอร์ต คือ คอร์ต Bb และ B การดำเนินคอร์สบทเพลง B มีการเคลื่อนที่ลักษณะวงจรคู่ห้าเช่นเดียวกับบทเพลง I've Got Rhythm

5) การดำเนินคอร์สบทเพลง Moose the Mooche ท่อน B มีการนำคอร์ต ii มาแทรกก่อนจะเคลื่อนที่เข้าหาคอร์ตโดมินันท์ที่มีการเคลื่อนที่วงจรคู่ห้า เพื่อสร้างมิติของการดำเนินคอร์ต ii-V

สรุป

การสร้างสรรคบทเพลงทั้งสองของปาร์คเกอร์ที่ผู้เขียนได้กล่าวถึงสาระไปข้างต้นแสดงให้เห็นถึงประเด็นสำคัญ 3 ประการ คือ ประเด็นด้านคอนทราฟเฟคท์ ประเด็นด้านแนวทำนอง และประเด็นด้านการดำเนินคอร์ต แต่ละประเด็นมีความสำคัญและเชื่อมโยงมาสู่ดนตรีบีบ็อพไม่มากนักน้อย โดยประเด็นด้านคอนทราฟเฟคท์เป็นประเด็นสำคัญประการหนึ่งดังที่ได้กล่าวไว้ช่วงต้นบทความ นอกจากปาร์คเกอร์แล้วยังมีนักดนตรีแจ๊สคนอื่นอีกมากมายนำแนวคิดการคอนทราฟเฟคท์มาใช้ การไม่นิยมนำแนวทำนองหลักบทเพลงมาดัดแปลงแก้ไขนั้นอาจสามารถพิจารณาได้ว่า แนวทำนองสามารถแสดงนัยบทเพลงต่าง ๆ ได้ ผู้ฟังส่วนมากมักจดจำบทเพลงจากแนวทำนองหลักบทเพลงมากกว่าการดำเนินคอร์ต อีกทั้งแนวทำนองยังเกี่ยวเนื่องกับลิขสิทธิ์ทางปัญญา เหล่านี้นักดนตรีจึงหลีกเลี่ยงไม่นิยมนำแนวทำนองบทเพลงอื่น ๆ มาดัดแปลงแก้ไขดังเช่นการดำเนินคอร์ต นอกจากนี้ยังสามารถพิจารณาได้อีกว่า การไม่นำแนวทำนองมาดัดแปลงแก้ไขนั้นเป็นการให้เกียรติหรือเป็นการแสดงความเคารพมายังผู้ประพันธ์ (ผู้เขียนมิได้หมายถึงประเด็นการเรียบเรียงบทเพลงขึ้นใหม่ ซึ่งบางครั้งอาจมีการนำแนวทำนองหลักมาดัดแปลงแก้ไข)

ประเด็นด้านแนวทำนอง แนวคิดการใช้โน้ตครึ่งเสียงเป็นโน้ตผ่านไปยังโน้ตเป้าหมายและแนวทำนองล้อมรอบโน้ตเป้าหมาย ผสมผสานด้วยลักษณะจังหวะซัดที่ปรากฏในแนวทำนองบทเพลง Moose the Mooche เป็นแนวคิดสำคัญในการสร้างแนวทำนองบีบ็อพทำให้แนวทำนองมีลีลาหรือสำเนียงอันเป็นเอกลักษณ์ สามารถแสดงเอกลักษณ์สำคัญของแนวทำนองบีบ็อพได้ค่อนข้างชัดเจน หากพิจารณาแนวทำนองหลักบทเพลง Red Cross ร่วมด้วยจะพบได้ว่า แนวทำนองมีการใช้แนวคิดต่างออกไปจากแนวทำนองบทเพลง Moose the Mooche กล่าวคือ มีการใช้แนวคิดการซ้ำโมทีฟ การซ้ำลักษณะจังหวะและ

การสร้างสรรคของชาลี ปาร์คเกอร์: กรณีศึกษาบทเพลง Red Cross และบทเพลง Moose the Mooche

แนวทำนองมีการเคลื่อนที่แบบสมมาตร สังเกตได้ว่าการสร้างสรรค์แนวทำนองของปาร์คเกอร์มีความหลากหลาย แม้ว่ามีพื้นฐานการคอนทราแพคท์จากบทเพลง I've Got Rhythm เช่นเดียวกัน แต่ทั้งสองบทเพลงที่ปาร์คเกอร์ประพันธ์ขึ้นมีความแตกต่างกันทั้งประเด็นด้านแนวทำนองและการดำเนินคอร์ด หากเคยศึกษาบทเพลงของปาร์คเกอร์มาบ้างจะพบว่าแนวทำนองที่บี๊อพมักมีแนวทางเช่นบทเพลง Moose the Mooche มากกว่าบทเพลง Red Cross

ประเด็นด้านการดำเนินคอร์ด ทั้งสองบทเพลงมีความแตกต่างจากการดำเนินคอร์ดบทเพลง I've Got Rhythm อย่างเห็นได้ชัด การดำเนินคอร์ดท่อน A บทเพลง Red Cross ปาร์คเกอร์สร้างความแตกต่างด้วยการดำเนินคอร์ดเคลื่อนที่เพียงเล็กน้อย คือการใช้คอร์ด B \flat และ B เท่านั้น แตกต่างจากการดำเนินคอร์ดท่อน A บทเพลง Moose the Mooche มักมีการเคลื่อนที่อยู่เสมอ ส่วนการดำเนินคอร์ดท่อน B บทเพลง Red Cross มีการเคลื่อนที่ที่วงจรคู่ห้าเช่นเดียวกับบทเพลง I've Got Rhythm ด้านการดำเนินคอร์ดท่อน B บทเพลง Moose the Mooche ปาร์คเกอร์สร้างมิติการดำเนินคอร์ด ii-V ซึ่งเป็นการดำเนินคอร์ดพบได้บ่อยในบทเพลงแจ๊สมาตรฐาน แทรกตัวเข้าไปผสมผสานกับคอร์ดโดมิแนนท์เคลื่อนที่วงจรคู่ห้า

ประเด็นเหล่านี้มีบทบาทสำคัญต่อ ชาลี ปาร์คเกอร์ บทเพลง Red Cross และบทเพลง Moose the Mooche เป็นเพียงส่วนหนึ่งจากการสร้างสรรค์นำแนวคิดหรือหลักการทางดนตรี มาประยุกต์และพัฒนาในทิศทางของตนเอง ยังมีบทเพลงอื่นอีกมากควรค่าแก่การนำมาศึกษาวิถีทางแห่งดนตรีบี๊อพ ทั้งประเด็นด้านคอนทราแพคท์ ด้านแนวทำนอง และด้านการดำเนินคอร์ด ผลงานของเขาเปรียบเสมือนห้องสมุดทางดนตรีแจ๊สที่มีบทบาทสำคัญและยังคงมีอิทธิพลมาสู่ดนตรีแจ๊สในปัจจุบัน

The musical score is written in G-flat major (two flats) and 4/4 time. It consists of six staves of music. The first staff starts with a boxed 'A' and contains measures 1-4 with chords Bb, Bb, Bb, and Bb. The second staff starts with measure 5 and contains measures 5-8 with chords Bb, B, Bb, and Bb. The third staff starts with measure 17 and contains measures 17-20 with chords D7, G7, and G7, featuring triplet eighth notes. The fourth staff starts with measure 21 and contains measures 21-24 with chords C7 and F7, also featuring triplet eighth notes. The fifth staff starts with a boxed 'A' and contains measures 25-28 with chords Bb, Bb, Bb, and Bb. The sixth staff starts with measure 29 and contains measures 29-32 with chords Bb, B, Bb, and Bb.

ภาพที่ 9 : บทเพลง Red Cross ประพันธ์โดย ชาร์ลี ปาร์คเกอร์

ที่มา : เจตนิพิฐ สังข์วิจิตร

การสร้างสรรค้ของชาลี บาร์คเกอร์: กรณีศึกษาบทเพลง Red Cross
และบทเพลง Moose the Mooche

The musical score for "Moose the Mooche" is presented in 8 staves. The key signature is G-flat major (three flats) and the time signature is 4/4. The score includes the following elements:

- Staff 1 (Measures 1-8):** Chords: Bb7maj7, Gm7, Cm7, F7, Dm7, G7, Cm7, F7. Features a triplet of eighth notes in measure 3.
- Staff 2 (Measures 5-8):** Chords: Bb7, Eb7maj7, Bb7maj7, Cm7, F7. Features a triplet of eighth notes in measure 8.
- Staff 3 (Measures 9-12):** Chords: Bb7maj7, Gm7, Cm7, F7, Dm7, G7, Cm7, F7. Features a triplet of eighth notes in measure 10.
- Staff 4 (Measures 13-16):** Chords: Bb7, Eb7maj7, Bb7maj7, F7, Bb7maj7. Features a triplet of eighth notes in measure 14.
- Staff 5 (Measures 17-20):** Chords: Am7, D7, Dm7, G7. This section is marked with a 'B' in a box.
- Staff 6 (Measures 21-24):** Chords: Gm7, C7, Cm7, F7.
- Staff 7 (Measures 25-28):** Chords: Bb7, Eb7maj7, Bb7maj7, Cm7, F7. Features a triplet of eighth notes in measure 26.
- Staff 8 (Measures 29-32):** Chords: Bb7, Eb7maj7, Bb7maj7. Features a triplet of eighth notes in measure 31.

ภาพที่ 10 : บทเพลง Moose the Mooche ประพันธ์โดย ชาลี บาร์คเกอร์
ที่มา : Dariusz (2018)

รายการอ้างอิง

ณัชชา พันธุ์เจริญ. (2552). *พจนานุกรมศัพท์ดุริยางค์ศิลป์. พิมพ์ครั้งที่ 3* กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เกศกะรัต.

Coker. J.(1991). *Elements of the Jazz Language for the Developing*. Van Nuys, CA: Alfred Publishing.

Levine. M. (1995). *The Jazz Theory Book*. Petaluma, CA: Sher Music.

Martin. H. (2001). *Charlie Parker and Thematic Improvisation*. Lanham, MD: Scarecrow Press, Inc.

Dariusz. T. (2018). *Jazz Theory From Basic to Advanced Study*. New York, NY: Routledge.

Received: July 1, 2020

Revised: September 19, 2020

Accepted: October 6, 2020